29/01/2020

Νέα στοιχεία “στο φως” για το Ασκληπιείο της Επιδαύρου

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Ένα νέο οικοδόμημα που εντοπίστηκε στο Ασκληπιείο της Επιδαύρου, δίνει καινούργια στοιχεία για το φημισμένο ιερό της αρχαιότητας, κυρίως όσον αφορά τα πρώιμα χρόνια της δημιουργίας του. Πρόκειται για ένα άγνωστο ως τώρα οικοδόμημα της αρχαϊκής εποχής, που είχε οικοδομηθεί στη θέση όπου αργότερα, στον 4ο αι. π.Χ., ανεγέρθηκε η Θόλος, το εμβληματικότερο κτήριο του Ασκληπιείου.

Το κτίριο, ορθογώνιας κάτοψης, διέθετε υπόγειο χώρο αντίστοιχο του ισογείου με ψηφιδωτό δάπεδο και στο ισόγειο περιστύλιο. Σύμφωνα με τα ως τώρα στοιχεία της ανασκαφής, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη, χρονολογείται γύρω στο 600 π.Χ. «Δηλαδή, η λατρεία του Ασκληπιού εμφανίζεται να ξεκινά νωρίτερα στο Ασκληπιείο της Επιδαύρου. Μέχρι τώρα, θεωρούνταν ότι ξεκινούσε γύρω στο 550 π.Χ., δηλαδή στα μέσα του 6ου αι. π.Χ. Τώρα πηγαίνει νωρίτερα, κι αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό και για την ιστορία του ιερού και για την ιστορία του ίδιου

του Ασκληπιού», αναφέρει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο επικεφαλής των ανασκαφών του Πανεπιστημίου Αθηνών στην αρχαία Επίδαυρο, ομότιμος καθηγητής Βασίλης Λαμπρινουδάκης. Ο καθηγητής, μαζί με τους συνεργάτες του Αλεξάνδρα Σφυρόερα και Βαγγέλη Καζολιά, θα παρουσιάσουν τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα των ανασκαφικών εργασιών τη Δευτέρα 3 Φεβρουαρίου 2020, ώρα 19.00, στο αμφιθέατρο «'Αλκης Αργυριάδης» στο κεντρικό κτήριο του Πανεπιστημίου Αθηνών (Πανεπιστημίου 30). Τίτλος ομιλίας «Ανασκαφή στο Ασκληπιείο της Επιδαύρου: αποκάλυψη κτηρίου προδρομικού της Θόλου».

Τι εντοπίστηκε ακριβώς; «Στη θέση όπου αργότερα οικοδομήθηκε η Θόλος, έχει βρεθεί ένα τμήμα οικοδομήματος, ένα 'διπλό' κτίριο, με υπόγειο και ισόγειο. Επειδή είχε υπόγειο, όπως και η Θόλος, θεωρούμε ότι είναι ένας πρόδρομος αυτού του 'μυστηριακού' οικοδομήματος που λέγεται Θόλος», απαντά ο κ. Λαμπρινουδάκης στο ΑΠΕ-ΜΠΕ. «Όταν αποφασίστηκε να γίνει η Θόλος το κτίριο αυτό κατεδαφίστηκε. Ο κενός χώρος που δημιουργήθηκε από το υπόγειό του γέμισε με λείψανα από το παλιό οικοδόμημα, αλλά και από άλλα μέρη του ιερού. Δηλαδή, επειδή ξεκίναγε το μεγάλο πρόγραμμα του 4ου αι. π.Χ., κατεδαφίστηκαν και κάποια άλλα κτίρια, των οποίων το υλικό θάφτηκε ευλαβικά μέσα σε αυτόν τον χώρο», προσθέτει.

Ποια όμως ήταν η Θόλος; «Είναι ένα όνομα που έδωσε ο αρχαίος περιηγητής Παυσανίας τον 2ο αι. μ.Χ. Η αρχική της ονομασία, όπως την ξέρουμε από τις επιγραφές του 4ου αι. π.Χ., ήταν Θυμέλη. Θυμέλη ήταν ένα είδος βωμού (σ.σ. από το θύω, που σημαίνει θυσιάζω), στον οποίο γίνονταν προσφορές αναίμακτες, αυτές που χαρακτηρίζουν τις χθόνιες θεότητες». Όπως μας εξηγεί, η έρευνα έχει καταλήξει ότι η Θόλος ήταν ένα είδος υπόγειας κατοικίας του Ασκληπιού, όπου γινόταν η θεραπεία των ασθενών μέσω της εγκοίμησης. Δηλαδή, ο ασθενής που κοιμόταν στον ειδικό αυτό χώρο έβλεπε σε όνειρο τον ίδιο τον θεό Ασκληπιό να του φανερώνει τη θεραπεία για την ασθένειά του. «Αυτό το προηγούμενο οικοδόμημα είχε μια ανάλογη λειτουργία με τη Θόλο, δηλαδή το υπόγειό του λειτουργούσε ως η έδρα του χθόνιου Ασκληπιού μέσα στη γη», αναφέρει ο επικεφαλής των ανασκαφών. Το νέο κτίριο όμως δίνει σημαντικά στοιχεία και για την τοπογραφία του ιερού. «Εξηγεί τον προσανατολισμό κάποιων άλλων κατασκευών οι οποίες ακολουθούν», καταλήγει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Οι ανασκαφές στο ιερό του Ασκληπιού της Επιδαύρου διεξάγονται από τον Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών από το 2016 έως σήμερα. Η ανασκαφή, που πραγματοποιείται με τη σταθερή υποστήριξη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Αργολίδας, χρηματοδοτήθηκε τα έτη 2016-2017 από την εταιρεία «Ασκληπιάδης» και τα έτη 2018-2019 από το Ίδρυμα «Σταύρος Νιάρχος».